

Kapitel 70

Varetægtsfængsling

§ 762. En sigtet kan varetægtsfængsles, når der er begrundet mistanke om, at han har begået en lovovertrædelse, som er

undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og

1) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at han vil unddrage sig forfølgningen eller

fuldbyrdelsen, eller

2) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at frygte, at han på fri fod vil begå ny lovovertrædelse af

den foran nævnte beskaffenhed, eller

3) der efter sagens omstændigheder er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen,

navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre.

Stk. 2. En sigtet kan endvidere varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at han har begået

1) en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og

hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod,

eller

2) en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, § 123, § 134 a, § 192 a, stk. 2, § 218, stk. 1, § 222, §§ 224 eller 225, jf.

§ 218, stk. 1, eller § 222, § 235, stk. 1, §§ 244-246, § 250 eller § 252 eller en overtrædelse af straffelovens § 232 over for

et barn under 15 år, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en

ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri

fod.

Stk. 3. Varetægtsfængsling kan ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel

i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens

betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis sigtede findes skyldig.

§ 763. Er der begrundet mistanke om, at en person har overtrådt vilkår, som er fastsat i en betinget dom i henhold til

straffelovens kapitel 7 eller 8, ved betinget benådning eller ved prøveløsladelse, kan han varetægtsfængsles, hvis retten finder,

at overtrædelsen er af en sådan beskaffenhed, at der foreligger spørgsmål om fuldbyrdelse af fængselsstraf eller indsættelse i

anstalt, og

1) der efter det om den pågældendes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at han vil unddrage sig følgerne af

vilkårsovertrædelsen, eller

2) der efter det om hans forhold oplyste er bestemte grunde til at frygte, at han på fri fod fortsat vil overtræde vilkårene, og

det under hensyn til overtrædelsernes beskaffenhed skønnes påkrævet, at disse forhindres ved, at han varetægtsfængsles.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har overtrådt bestemmelser, der er fastsat i

dom eller kendelse efter straffelovens §§ 68, 69, 70 eller 72.

§ 764. Efter anmodning fra anklagemyndigheden afgør retten, om sigtede skal varetægtsfængsles.

Anmodning om fortsat

varetægtsfængsling skal fremsættes skriftligt over for retten. Anmodningen skal angive den eller de fængslingsbestemmelser,

som anklagemyndigheden påberåber sig, de faktiske omstændigheder, hvorpå anmodningen støttes, og de væsentligste

efterforskningskridt m.v., som forventes foretaget.

Stk. 2. En sigtet, der er til stede her i landet, afhøres i retten om sigtelsen og skal have lejlighed til at udtale sig, inden

afgørelsen træffes, medmindre retten finder, at fremstillingen af særlige grunde må anses for nytteløs eller skadelig for sigtede.

Er kendelse om varetægtsfængsling afsagt, uden at sigtede har haft lejlighed til at udtale sig i retten, skal han fremstilles i

retten inden 24 timer efter, at han er indbragt her til landet, eller hindringen for hans fremstilling er ophørt.

Stk. 3. I det retsmøde, der afholdes til afgørelse af spørgsmålet om varetægtsfængsling, skal sigtede have adgang til bistand

af en forsvarer. Er den sigtede til stede i retsmødet, skal der gives ham lejlighed til en samtale med forsvareren inden

afhøringen.

Stk. 4. Rettens afgørelse træffes ved kendelse. Varetægtsfængsles sigtede, anføres i kendelsen de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt. Sker varetægtsfængsling efter

§ 762, stk. 1, nr. 3, anføres indtil efterforskningens afslutning endvidere de væsentligste efterforskningsskridt m.v., som

forventes foretaget inden for fristen for varetægtsfængslingen. Opretholdes varetægtsfængsling ud over de frister, som er

nævnt i § 768 a, stk. 1 og 2, anføres i kendelsen de særlige omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at fortsat

varetægtsfængsling er påkrævet. Er den sigtede til stede i retsmødet, skal han straks gøres bekendt med, hvilke bestemmelser

om varetægtsfængsling retten har anvendt, og med de i kendelsen anførte grunde for varetægtsfængsling samt med sin

adgang til at kære. Udskrift af en kendelse, hvorved nogen varetægtsfængsles, overgives på forlangende snarest muligt til den

pågældende.

§ 765. Er betingelserne for anvendelse af varetægtsfængsling til stede, men kan varetægtsfængslingens øjemed opnås ved

mindre indgribende foranstaltninger, træffer retten, hvis sigtede samtykker heri, i stedet for varetægtsfængsling bestemmelse

derom.

Stk. 2. Retten kan således bestemme, at sigtede skal

1) undergive sig et af retten fastsat tilsyn,

2) overholde særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, anvendelse af fritid og samkvem med bestemte

personer,

3) tage ophold i egnet hjem eller institution,

4) undergive sig psykiatrisk behandling eller afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende, om

fornødent på hospital eller særlig institution,

5) give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter,

6) hos politiet deponere pas eller andre legitimationspapirer,

7) stille en af retten fastsat økonomisk sikkerhed for sin tilstedeværelse ved retsmøde og ved fuldbyrdelsen af en eventuel

dom.

Stk. 3. Ved afgørelser i medfør af stk. 1 og 2 finder bestemmelserne i § 764 tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Hvis sigtede unddrager sig møde i retten eller fuldbyrdelse af dommen, kan retten, efter at der så vidt muligt er givet

dem, afgørelsen vedrører, lejlighed til at udtale sig, ved kendelse bestemme, at en sikkerhed, der er stillet i medfør af stk. 2, nr.

7, er forbrudt. En forbrudt sikkerhed tilfalder statskassen, dog således at den forurettedes erstatningskrav kan dækkes af

beløbet. Retten kan under særlige omstændigheder i indtil 6 måneder efter kendelsen bestemme, at en forbrudt sikkerhed, der

er tilfaldet statskassen, helt eller delvis skal tilbagebetales.

Stk. 5. Justitsministeren kan efter forhandling med socialministeren og sundhedsministeren fastsætte regler om meddelelse

af tilladelse til udgang m.v. til personer, der er anbragt i institution eller hospital m.v. i medfør af stk. 2, nr. 3 eller 4, når der

ikke i øvrigt er taget stilling hertil. Justitsministeren kan i den forbindelse fastsætte, at afgørelser, der træffes i medfør af disse

regler, ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

§ 766. Retten kan til enhver tid omgøre kendelser om varetægtsfængsling eller foranstaltninger, der træder i stedet herfor.

§ 767. Bortset fra tilfælde, hvor sigtede ikke er til stede her i landet, fastsættes der i kendelsen en frist for varetægtsfængslingens eller foranstaltningens længde. Fristen skal være så kort som muligt og må ikke overstige 4 uger.

Fristen kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen. Forlængelsen sker ved kendelse, medmindre sigtede erklærer sig

indforstået med forlængelsen. Reglerne i § 764 finder, indtil dom er afsagt i 1. instans, tilsvarende anvendelse på retsmøder og

kendelser om fristforlængelse. Fremstilling af en sigtet, der er varetægtsfængslet eller undergivet anden frihedsberøvende

foranstaltning, kan dog undlades, når han giver afkald derpå eller retten finder, at fremstillingen vil være forbundet med

uforholdsmæssige vanskeligheder.

Stk. 2. Når anklagemyndigheden har indleveret anklageskrift til retten og retten har fastsat tidspunkt for

hovedforhandlingen, kan retten ved udløb af en frist efter stk. 1 bestemme, at varetægtsfængslingen eller foranstaltningen skal

fortsætte uden yderligere forlængelser, indtil der er afsagt dom i sagen. Træffer retten sådan bestemmelse, kan tiltalte tidligst

3 uger efter afgørelsen anmode retten om at ophæve varetægtsfængslingen eller foranstaltningen efter § 766 eller § 768. I så

fald skal retten inden 7 dage træffe afgørelse herom. Hvis retten ikke imødekommer anmodningen, kan tiltalte tidligst 3 uger

efter rettens afgørelse fremsætte en ny anmodning. Efter hovedforhandlingens begyndelse finder § 767, stk. 3, 4.-6. pkt.,

tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Når en frist, der er fastsat efter stk. 1, udløber, efter at hovedforhandlingen er begyndt, fortsætter varetægtsfængslingen eller foranstaltningen uden yderligere forlængelser, indtil der er afsagt dom i sagen. Tiltalte kan efter

udløbet af den før hovedforhandlingen fastsatte frist anmode retten om at ophæve varetægtsfængslingen eller en

foranstaltning, der træder i stedet herfor, efter § 766 eller § 768. Hvis tiltalte efter fristens udløb anmoder retten om at ophæve

varetægtsfængslingen eller en foranstaltning, der træder i stedet herfor, skal retten inden 7 dage træffe afgørelse herom. Hvis

retten ikke imødekommer anmodningen, kan tiltalte tidligst 14 dage efter rettens afgørelse fremsætte en ny anmodning. Hvis

der er spørgsmål om varetægtsfængsling efter § 762, stk. 2, træffes afgørelsen om eventuel ophævelse af en dommer eller

afdeling, som ikke deltager i hovedforhandlingen, jf. § 60, stk. 3, medmindre en af betingelserne i § 60, stk. 3, 2. pkt., er

opfyldt. Tiltaltes anmodning kan efter rettens bestemmelse behandles på skriftligt grundlag, hvis afgørelsen træffes af en

dommer eller afdeling, som ikke deltager i hovedforhandlingen.

Stk. 4. Kæres en kendelse om fristforlængelse, hvorved varetægtsfængsling eller anden frihedsberøvende foranstaltning

udstrækkes ud over 3 måneder, skal kæremålet efter begæring behandles mundtligt. Når kæremål én gang er blevet behandlet

mundtligt, afgør den overordnede ret, om en senere begæring om mundtlig behandling skal imødekommes. Bestemmelsen i

stk. 1, sidste pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 768. Varetægtsfængsling eller foranstaltninger, der træder i stedet herfor, skal om fornødent ved rettens kendelse

ophæves, når forfølgning opgives eller betingelserne for iværksættelse ikke længere er til stede. Finder retten, at

undersøgelsen ikke fremmes med tilstrækkelig hurtighed, og at fortsat varetægtsfængsling eller anden foranstaltning ikke er

rimelig, skal retten ophæve den.

§ 768 a. Medmindre retten finder, at der foreligger særlige omstændigheder, må varetægtsfængsling ikke finde sted i et

sammenhængende tidsrum, der overstiger

1) 6 måneder, når sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 6 år, eller

2) 1 år, når sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover.

Stk. 2. Medmindre retten finder, at der foreligger helt særlige omstændigheder, må varetægtsfængsling, når arrestanten er

under 18 år, ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum, der overstiger

1) 4 måneder, når sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 6 år, eller

2) 8 måneder, når sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover.

Stk. 3. Fristerne nævnt i stk. 1 og 2 omfatter tidsrummet frem til hovedforhandlingens begyndelse i første instans.

§ 769. Bestemmelse om varetægtsfængsling eller anden foranstaltning har kun virkning indtil sagens afgørelse i retten. På

begæring træffer retten efter afgørelsen bestemmelse om, hvorvidt tiltalte under eventuel appel, eller indtil fuldbyrdelse kan

iværksættes, skal varetægtsfængsles eller forblive varetægtsfængslet eller undergives foranstaltninger, der træder i stedet

herfor. Ved bestemmelsen herom finder reglerne i §§ 762, 764-766 og 768 tilsvarende anvendelse, medmindre tiltalte erklærer

sig indforstået med at forblive varetægtsfængslet eller undergivet anden foranstaltning. Har den pågældende inden sagens

afgørelse i retten været varetægtsfængslet eller undergivet andre foranstaltninger, men finder retten ikke grundlag for fortsat

anvendelse heraf, kan retten på anklagemyndighedens begæring bestemme, at varetægtsfængslingen eller foranstaltningen

skal være i kraft, indtil afgørelse af varetægtsspørgsmålet foreligger fra den overordnede ret, hvortil sagen eller

varetægtsspørgsmålet er indbragt.

Stk. 2. Er der afsagt dom i sagen, hvorved den tiltalte er idømt ubetinget fængsel i mere end 30 dage for en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, kan den tiltalte endvidere varetægtsfængsles, når hensynet til

retshåndhævelsen skønnes at kræve, at den tiltalte ikke er på fri fod, under hensyntagen til, at

1) der foregår et gensidigt opgør mellem grupper af personer, hvor der flere gange som led i opgøret enten er anvendt

skydevåben eller anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at

forvolde betydelig skade, eller begået brandstiftelse omfattende af denne lovs § 180, og

2) den tiltalte har tilknytning til en af disse grupper.

Stk. 3. Indbringes den afgørelse, der er truffet i sagen, for højere ret, og er der i medfør af stk. 1 eller 2 truffet afgørelse om

anvendelse af varetægtsfængsling eller andre foranstaltninger efter afgørelsen, skal spørgsmålet om den fortsatte anvendelse

heraf snarest forelægges for den overordnede ret, hvortil afgørelsen er indbragt. Ved denne retsbehandling af spørgsmålet om

varetægtsfængsling eller andre foranstaltninger finder § 762, § 764, stk. 1, 3 og 4, §§ 765 og 766, § 767, stk. 1, 1.-4. pkt., og

stk. 2 og 3, § 768 og § 769, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

§ 770. En varetægtsarrestant er alene undergivet de indskrænkninger, som er nødvendige til sikring af varetægtsfængslingens øjemed eller opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet.

Stk. 2. Varetægtsarrestanter anbringes i varetægtsfængsel (arresthus), så vidt muligt på det sted, hvor straffesagen

behandles. Anbringelse uden for varetægtsfængsel kan ske af helbredsmæssige grunde eller i medfør af § 777.

§ 770 a. Retten kan efter anmodning fra politiet bestemme, at en varetægtsarrestant skal udelukkes fra fællesskab med de

øvrige indsatte (isolation), hvis

1) varetægtsfængslingen er besluttet i medfør af § 762, stk. 1, nr. 3, og

2) der er bestemte grunde til at antage, at varetægtsfængslingen i sig selv ikke er tilstrækkelig til at hindre arrestanten i at

vanskeliggøre forfølgningen i sagen, herunder ved gennem andre indsatte at påvirke medsigtede eller ved trusler eller på

anden lignende måde at påvirke andre.

§ 770 b. Isolation må kun iværksættes eller fortsættes, hvis

1) formålet hermed ikke kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, herunder ved at anbringe arrestanten i

andet arresthus end bestemte andre indsatte eller på anden måde afskære arrestanten fra samvær med sådanne indsatte

eller ved at etablere brevkontrol, besøgskontrol eller besøgsforbud,

2) indgrebet, herunder den særlige belastning, som indgrebet kan medføre på grund af arrestantens unge alder, fysiske

eller psykiske svagelighed eller personlige forhold i øvrigt, ikke står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge, som

kan ventes, hvis arrestanten findes skyldig, og

3) efterforskningen fremmes med den særlige hurtighed, som er påkrævet ved varetægtsfængsling i isolation, herunder ved

benyttelse af mulighederne for bevissikring efter § 747.

Stk. 2. Hvis arrestanten er under 18 år, må isolation kun iværksættes eller fortsættes, hvis der i øvrigt foreligger helt særlige

omstændigheder, som gør det påkrævet.

§ 770 c. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 4 år, må isolation ikke finde

sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 14 dage.

Stk. 2. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 4 år eller derover, men ikke fængsel

i 6 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 4 uger.

Stk. 3. Hvis sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, må isolation ikke

finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 8 uger. Retten kan dog undtagelsesvis tillade, at en isolation

udstrækkes ud over 8 uger, hvis afgørende hensyn til forfølgningen gør fortsat isolation påkrævet, uanset den tid arrestanten

hidtil har været isoleret, og lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af fængsel i mindst 2 år.

Stk. 4. Isolation må ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 6 måneder, medmindre sigtelsen angår en

forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 eller en overtrædelse af straffelovens §§ 191 eller 237.

Stk. 5. Hvis arrestanten er under 18 år, må isolation ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 4 uger,

medmindre sigtelsen angår en forsætlig overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13.

§ 770 d. Rettens afgørelse om isolation træffes ved særskilt kendelse herom. Træffer retten afgørelse om isolation, skal

retten i kendelsen anføre

1) den konkrete vanskeliggørelse, der foreligger risiko for i sagen,

2) grundlaget i den konkrete sags oplysninger for at antage, at den i nr. 1 nævnte risiko foreligger, og

3) de konkrete omstændigheder, hvorpå det i øvrigt støttes, at betingelserne i §§ 770 a-770 c for isolation eller fortsat

isolation er opfyldt.

Stk. 2. Ved rettens afgørelse om isolation finder reglerne i § 764, stk. 2-4, § 766, § 767, stk. 1, og §§ 768-769 i øvrigt

tilsvarende anvendelse. Ved iværksættelse af isolation må den første frist for indgrebets længde dog ikke overstige 2 uger. Hvis

arrestanten er under 18 år, kan fristen for isolation højst forlænges med 2 uger ad gangen.

Stk. 3. Politiets anmodning om fortsat isolation skal fremsættes skriftligt over for retten. Anmodningen skal være begrundet.

Inden politiet fremsætter anmodning om forlængelse ud over 8 uger, jf. § 770 c, stk. 3, eller ud over 4 uger, hvis arrestanten

er under 18 år, jf. § 770 c, stk. 5, skal Rigsadvokatens godkendelse indhentes. Hvis Rigsadvokatens godkendelse ikke

foreligger, kan forlængelse af isolation ikke ske.

§ 770 e. Udstrækkes en isolation ud over 8 uger, skal kæremål herom efter anmodning behandles mundtligt. Stadfæstes

afgørelsen om isolation, skal senere kæremål om fortsat isolation ligeledes behandles mundtligt efter anmodning, hvis

isolationen ved den påkærede kendelse udstrækkes ud over 4 uger fra den seneste mundtlige behandling af kæremål om

forlængelse af isolation. I andre tilfælde afgør kæreinstansen, om en anmodning om mundtlig behandling skal imødekommes.

Bestemmelsen i § 767, stk. 1, sidste pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 771. En varetægtsarrestant kan modtage besøg i det omfang, opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet

tillader det. Politiet kan af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed modsætte sig, at varetægtsarrestanten modtager besøg,

eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Nægter politiet besøg, skal varetægtsarrestanten underrettes herom,

medmindre dommeren af hensyn til efterforskningen træffer anden bestemmelse. Varetægtsarrestanten kan kræve, at politiets

afslag på besøg eller krav om kontrol forelægges retten til afgørelse. Arrestanten har altid ret til ukontrolleret besøg af sin

forsvarer.

Stk. 2. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan institutionens ledelse med politiets samtykke give en varetægtsarrestant udgangstilladelse med ledsager for et kortere tidsrum.

§ 772. En varetægtsarrestant har ret til at modtage og afsende breve. Politiet kan gennemse brevene inden modtagelsen

eller afsendelsen. Politiet skal snarest muligt udlevere eller sende brevene, medmindre indholdet vil kunne være til skade for

efterforskningen eller opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet. Tilbageholdes et brev, skal spørgsmålet, om

tilbageholdelsen bør opretholdes, straks forelægges retten til afgørelse. Opretholdes tilbageholdelsen, skal afsenderen straks

underrettes, medmindre dommeren af hensyn til efterforskningen træffer anden bestemmelse.

Stk. 2. En varetægtsarrestant har ret til ukontrolleret brevveksling med retten, forsvareren, justitsministeren, direktøren for

kriminalforsorgen og Folketingets Ombudsmand. Justitsministeren kan fastsætte regler om varetægtsarrestanters ret til at

afsende lukkede breve til andre offentlige myndigheder eller enkeltpersoner.

§ 773. Såfremt politiet bestemmer, at der af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed skal foretages andre begrænsninger

i en varetægtsarrestants rettigheder, kan arrestanten forlange spørgsmålet om opretholdelsen af begrænsningerne forelagt

retten til afgørelse.

§ 774. Hverken institutionens personale eller andre må benyttes til at udforske varetægtsarrestanter.

§ 775. Der kan ikendes varetægtsarrestanter disciplinærstraf i form af strafcelle i indtil 2 uger eller inddragelse af

arbejdspenge. De nævnte disciplinærstraffe kan anvendes i forening.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 65 og 66 i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. om anvendelse af håndjern og sikringscelle finder

tilsvarende anvendelse på varetægtsarrestanter.

§ 776. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om behandlingen af varetægtsarrestanter. For arrestanter, der er

isoleret efter rettens bestemmelse, fastsætter justitsministeren særlige regler om øget personalekontakt, udvidet adgang til

besøg, særlig adgang til eneundervisning og bestemte typer af arbejde samt tilbud om regelmæssige og længerevarende

samtaler med præster, læger, psykologer eller andre. Justitsministeren fastsætter endvidere regler om den bistand, der i øvrigt

ydes varetægtsarrestanter for at begrænse de erhvervmæssige, sociale og personlige ulemper, der følger af varetægten.

§ 777. En varetægtsarrestant kan anbringes i en anstalt for personer, der udstår fængselsstraf eller forvaring, eller i

hospital m.v., jf. straffelovens §§ 68 og 69, hvis den pågældende selv, anklagemyndigheden og institutionens ledelse samtykker

heri. Hvis helbredsmæssige hensyn eller hensynet til andres sikkerhed gør det påkrævet, kan retten undtagelsesvis godkende

en sådan anbringelse uden arrestantens samtykke. I institutionen behandles den frivilligt overførte varetægtsarrestant efter de

regler, der gælder for personer, der er anbragt dér i henhold til dom, mens den tvangsmæssigt overførte varetægtsarrestant

behandles efter reglerne om varetægtsarrestanter, i det omfang hensynet til orden og sikkerhed i institutionen gør det muligt.

Arrestanten må dog ikke uden rettens godkendelse forlade institutionen, bortset fra de tilfælde, der er nævnt i § 771, stk. 2.

§ 778. Varetægtsarrestanters klager over fængselspersonalets adfærd indgives til vedkommende fængselsinspektør

(arrestinspektør) eller til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Har klageren ikke fået medhold, eller er der ikke truffet endelig

afgørelse inden 2 uger efter indgivelsen, kan klagen indbringes for retten på det sted, hvor varetægtsfængslet (arresthuset) er

beliggende.

Stk. 2. Retten kan afvise at iværksætte en undersøgelse, hvis klagen findes åbenbart grundløs, hvis den angår forhold af

uvæsentlig betydning, eller hvis den indgives mere end 4 uger efter, at det forhold, som klagen angår, har fundet sted. Rettens

undersøgelse foretages i overensstemmelse med reglerne i § 1019 b, § 1019 e, stk. 1 og stk. 3-5, § 1019 f, stk. 2, og § 1019 g.

Dommeren træffer bestemmelse om afhøring af klageren, indklagede og vidner samt om tilvejebringelse af udtalelser fra

sagkyndige og af andre bevismidler.

Stk. 3. Når undersøgelsen er afsluttet, afgiver retten en redegørelse herfor, som sendes til klageren, til den, klagen angår,

og til fængselsinspektøren (arrestinspektøren) samt til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

§ 779. (Ophævet)

Kapitel 71

Indgreb i meddelelshemmeligheden, observation, dataaflæsning og forstyrrelse eller afbrydelse af radio- eller

telekommunikation

§ 780. Politiet kan efter reglerne i dette kapitel foretage indgreb i meddelelshemmeligheden ved at

1) aflytte telefonsamtaler eller anden tilsvarende telekommunikation (telefonaflytning),

2) aflytte andre samtaler eller udtalelser ved hjælp af et apparat (anden aflytning),

3) indhente oplysning om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater der sættes i forbindelse med en

bestemt telefon eller andet kommunikationsapparat, selv om indehaveren af dette ikke har meddelt tilladelse hertil

(teleoplysning),

4) indhente oplysning om, hvilke telefoner eller andre tilsvarende kommunikationsapparater inden for et nærmere angivet

område der sættes i forbindelse med andre telefoner eller kommunikationsapparater (udvidet teleoplysning),

5) tilbageholde, åbne og gøre sig bekendt med indholdet af breve, telegrammer og andre forsendelser (brevåbning) og

6) standse den videre befordring af forsendelser som nævnt i nr. 5 (brevstandsning).

Stk. 2. Politiet kan foretage optagelser eller tage kopier af de samtaler, udtalelser, forsendelser m.v., som er nævnt i stk. 1, i

samme omfang som politiet er berettiget til at gøre sig bekendt med indholdet heraf.

§ 781. Indgreb i meddelelshemmeligheden må kun foretages, såfremt

1) der er bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser eller foretages forsendelser til

eller fra en mistænkt,

2) indgrebet må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen og

3) efterforskningen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover, en forsætlig

overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13 eller en overtrædelse af straffelovens §§ 124, stk. 2, 125, 127, stk. 1, 228,

235, 266, 281 eller en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1-5.

Stk. 2. Er betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, opfyldt, kan telefonaflytning og teleoplysning endvidere foretages, såfremt

mistanken angår fredskrænkelser som omhandlet i straffelovens § 263, stk. 2.

Stk. 3. Er betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, opfyldt, kan teleoplysning endvidere foretages, såfremt mistanken angår

gentagne fredskrænkelser som omhandlet i straffelovens § 265. Det samme gælder, såfremt mistanken angår en overtrædelse

af straffelovens § 279 a eller § 293, stk. 1, begået ved anvendelse af en telekommunikationstjeneste, eller såfremt mistanken

angår en overtrædelse af lov om værdipapirhandel m.v. § 35, stk. 1, § 36 eller § 39, stk. 1.

Stk. 4. Brevåbning og brevstandsning kan desuden foretages, hvis der foreligger en særlig bestyrket mistanke om, at der i

forsendelsen findes genstande, som bør konfiskeres, eller som ved en forbrydelse er fravendt nogen, som kan kræve dem

tilbage.

Stk. 5. Aflytning efter § 780, stk. 1, nr. 2, og udvidet teleoplysning efter § 780, stk. 1, nr. 4, kan kun foretages, når

mistanken vedrører en forbrydelse, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for

betydelige samfundsværdier. Udvidet teleoplysning kan foretages, uanset betingelsen i stk. 1, nr. 1, ikke er opfyldt.

§ 782. Et indgreb i meddelelshemmeligheden må ikke foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning

og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de personer, som det rammer, ville være et

uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 2. Telefonaflytning, anden aflytning, brevåbning og brevstandsning må ikke foretages med hensyn til den mistænkte

forbindelse med personer, som efter reglerne i § 170 er udelukket fra at afgive forklaring som vidne.

§ 783. Indgreb i meddelelshemmeligheden sker efter rettens kendelse. I kendelsen anføres de telefonnumre, lokaliteter,

adressater eller forsendelser, som indgrebet angår, jf. dog stk. 2. Endvidere anføres de konkrete omstændigheder i sagen,

hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres.

Stk. 2. Angår efterforskningen en overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller §§ 123 eller 180, § 183, stk. 2,

§§ 191, 192 a, 228, 237 eller 245, § 246, jf. § 245, § 252, stk. 1, § 261, stk. 2, eller §§ 262 a eller 288, kan der i rettens

kendelse i medfør af § 780, stk. 1, nr. 1 eller 3, ud over bestemte telefonnumre anføres den person, som indgrebet angår (den

mistænkte). I så fald skal politiet snarest muligt efter udløbet af det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages,

underrette retten om de telefonnumre, som indgrebet har været rettet imod, og som ikke er anført i kendelsen. Hvis særlige

forhold taler for det, skal underretning efter 2. pkt. ske senest 24 timer efter indgrebets iværksættelse. Underretning efter 2. og

3. pkt. skal indeholde en angivelse af de bestemte grunde, der er til at antage, at der fra de pågældende telefonnumre gives

meddelelser til eller fra den mistænkte. Retten underretter den beskikkede advokat, jf. § 784, stk. 1, der herefter kan indbringe

spørgsmålet om lovligheden af indgrebet for retten. Retten træffer afgørelse ved kendelse. Burde indgrebet efter rettens

opfattelse ikke være foretaget, skal retten give meddelelse herom til Justitsministeriet.

Stk. 3. I kendelsen fastsættes det tidsrum, inden for hvilket indgrebet kan foretages. Dette tidsrum skal være så kort som

muligt og må ikke overstige 4 uger. Tidsrummet kan forlænges, men højst med 4 uger ad gangen. Forlængelsen sker ved

kendelse.

Stk. 4. Såfremt indgrebets øjemed ville forspildes, dersom retskendelse skulle afventes, kan politiet træffe beslutning om at

foretage indgrebet. I så fald skal politiet snarest muligt og senest inden 24 timer fra indgrebets iværksættelse forelægge sagen

for retten. Retten afgør ved kendelse, om indgrebet kan godkendes, samt om det kan opretholdes, og i bekræftende fald for

hvilket tidsrum, jf. stk. 1, 2.-3. pkt., og stk. 3. Burde indgrebet efter rettens opfattelse ikke være foretaget, skal retten give

meddelelse herom til Justitsministeriet.

Stk. 5. Ved modtagelse af underretning i medfør af artikel 20 i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i

straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater skal politiet forelægge sagen for retten senest 48 timer fra

modtagelsen af underretningen. Retten afgør ved kendelse, om indgreb i meddelelshemmeligheden må finde sted, eller, hvis

indgrebet allerede er iværksat, om indgrebet kan godkendes, og om det kan opretholdes. Bestemmelserne i dette kapitel finder

tilsvarende anvendelse.

§ 784. Inden retten træffer afgørelse efter § 783, skal der beskikkes en advokat for den, som indgrebet vedrører, og

advokaten skal have lejlighed til at udtale sig. Angår efterforskningen en overtrædelse af straffelovens kapitler 12 eller 13,

beskikkes advokaten fra den særlige kreds af advokater, som er nævnt i stk. 2. Rettens beslutning om, at advokaten ikke skal

beskikkes fra denne særlige kreds, kan påkæres til højere ret.

Stk. 2. Justitsministeren antager for hver landsrets område et antal advokater, der kan beskikkes i de i stk. 1, 2. pkt.,

nævnte sager. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om de pågældende advokaters vagtordninger, om vederlag for at

stå til rådighed og om sikkerhedsmæssige spørgsmål, herunder godkendelse af sekretærhjælp.

§ 785. En advokat, som er beskikket efter § 784, stk. 1, skal underrettes om alle retsmøder i sagen og er berettiget til at

overvære disse samt til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt. Advokaten er endvidere berettiget

til at få udleveret en genpart af materialet. Finder politiet, at materialet er af særlig fortrolig karakter, og at genpart heraf derfor

ikke bør udleveres, skal spørgsmålet herom på begæring af advokaten af politiet indbringes for retten til afgørelse. Advokaten

må ikke give de modtagne oplysninger videre til andre eller uden politiets samtykke sætte sig i forbindelse med den, over for

hvem indgrebet er begæret foretaget. Den beskikkede advokat må ikke give møde ved anden advokat eller ved fuldmægtig.

Stk. 2. Bestemmelserne om beskikkede forsvarere i kapitel 66 og § 746, stk. 1, samt bestemmelserne i kapitel 91 om

sagsomkostninger finder tilsvarende anvendelse på den beskikkede advokat. Retten kan bestemme, at den beskikkede advokat

ikke senere under sagen kan virke som forsvarer for nogen sigtet.

§ 786. Det påhviler postvirksomheder og udbydere af telenet eller teletjenester at bistå politiet ved gennemførelsen af

indgreb i meddelelshemmeligheden, herunder ved at etablere aflytning af telefonsamtaler m.v., ved at give de i § 780, stk. 1,

nr. 3 og 4, nævnte oplysninger samt ved at tilbageholde og udlevere forsendelser m.v.

Stk. 2. Uden for de i § 780, stk. 1, nr. 3, nævnte tilfælde kan retten efter begæring fra politiet med samtykke fra

indehaveren af en telefon eller andet kommunikationsapparat give de i stk. 1 nævnte selskaber m.v. pålæg om at oplyse, hvilke

andre apparater der sættes i forbindelse med det pågældende apparat.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 178 finder tilsvarende anvendelse på den, som uden lovlig grund undlader at yde den bistand, som

er nævnt i stk. 1, eller at efterkomme et pålæg, som er givet efter stk. 2.

Stk. 4. Det påhviler udbydere af telenet eller teletjenester at foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om

teletrafik til brug for efterforskning og retsforfølgning af strafbare forhold. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med

ministeren for videnskab, teknologi og udvikling nærmere regler om denne registrering og opbevaring.

Stk. 5. Justitsministeren kan efter forhandling med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætte regler om

telenet- og teletjenesteudbyderes praktiske bistand til politiet i forbindelse med indgreb i meddelelshemmeligheden.

Stk. 6. Overtrædelse af stk. 4, 1. pkt., straffes med bøde.

Stk. 7. For overtrædelse af bestemmelser i forskrifter, der er fastsat i medfør af stk. 4, 2. pkt., og stk. 5 kan der fastsættes

bestemmelser om bødestraf.

Stk. 8. Justitsministeren kan fastsætte regler om økonomisk godtgørelse til de i stk. 1 nævnte virksomheder for udgifter i

forbindelse med bistand til politiet til gennemførelse af indgreb i meddelelseshemmeligheden.

§ 786 a. Som led i en efterforskning, hvor elektronisk bevismateriale kan være af betydning, kan politiet meddele udbydere

af telenet eller teletjenester pålæg om at foretage hastesikring af elektroniske data, herunder trafikdata.

Stk. 2. Et pålæg om hastesikring i medfør af stk. 1 kan alene omfatte elektroniske data, som opbevares på det tidspunkt,

hvor pålægget meddeles. I pålægget anføres, hvilke data der skal sikres, og i hvilket tidsrum de skal sikres (sikringsperioden).

Pålægget skal afgrænses til alene at omfatte de data, der skønnes nødvendige for efterforskningen, og sikringsperioden skal

være så kort som mulig og kan ikke overstige 90 dage. Et pålæg kan ikke forlænges.

Stk. 3. Det påhviler udbydere af telenet eller teletjenester som led i sikring efter stk. 1 uden ugrundet ophold at videregive

trafikdata om andre telenet- eller teletjenesteudbydere, hvis net eller tjenester har været anvendt i forbindelse med den

elektroniske kommunikation, som kan være af betydning for efterforskningen.

Stk. 4. Overtrædelse af stk. 1 og 3 straffes med bøde.

§ 787. Den beskikkede advokat kan forlange at overvære åbningen af breve og andre lukkede forsendelser. Dette gælder

dog ikke, hvis åbningen ikke kan udsættes.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 finder tillige anvendelse på en forsvarer.

§ 788. Efter afslutningen af et indgreb i meddelelseshemmeligheden skal der gives underretning om indgrebet, jf. dog stk. 4

og 5. Har den person, til hvem underretning efter stk. 2 skal gives, været mistænkt i sagen, skal der tillige gives underretning

herom og om, hvilken lovovertrædelse mistanken har angået.

Stk. 2. Underretningen gives

1) ved telefonaflytning og teleoplysning til indehaveren af den pågældende telefon,

2) ved anden aflytning til den, der har rådighed over det sted eller det lokale, hvor samtalen er afholdt eller udtalelsen

fremsat, og

3) ved brevåbning og brevstandsning til afsenderen eller modtageren af forsendelsen.

Stk. 3. Underretningen gives af den byret, som har truffet afgørelse efter § 783. Underretningen gives snarest muligt,

såfremt politiet ikke senest 14 dage efter udløbet af det tidsrum, for hvilket indgrebet har været tilladt, har fremsat begæring

om undladelse af eller udsættelse med underretning, jf. stk. 4. Er der i medfør af § 784, stk. 1, beskikket en advokat, skal

genpart af underretningen sendes til denne.

Stk. 4. Vil underretning som nævnt i stk. 1-3 være til skade for efterforskningen eller til skade for efterforskningen i en

anden verserende sag om en lovovertrædelse, som efter loven kan danne grundlag for et indgreb i

meddelelseshemmeligheden, eller taler hensynet til beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder

eller omstændighederne i øvrigt imod underretning, kan retten efter begæring fra politiet beslutte, at underretning skal

undlades eller udsættes i et nærmere fastsat tidsrum, der kan forlænges ved senere beslutning. Er der efter § 784, stk. 1,

beskikket en advokat, skal denne have lejlighed til at udtale sig, inden retten træffer beslutning om undladelse af eller

udsættelse med underretningen.

Stk. 5. Efter afslutningen af et indgreb i meddelelseshemmeligheden i form af udvidet teleoplysning efter § 780, stk. 1, nr. 4,

skal der ikke gives underretning om indgrebet til indehaverne af de pågældende telefoner.

§ 789. Får politiet ved et indgreb i meddelelseshemmeligheden oplysning om en lovovertrædelse, der ikke har dannet og

efter § 781, stk. 1, nr. 3, eller § 781, stk. 5, heller ikke kunne danne grundlag for indgrebet, kan politiet anvende denne

oplysning som led i efterforskningen af den pågældende lovovertrædelse.

Stk. 2. Oplysninger, der er tilvejebragt ved et indgreb i meddelelseshemmeligheden, må ikke anvendes som bevis i retten

vedrørende en lovovertrædelse, der ikke har dannet og efter § 781, stk. 1, nr. 3, eller § 781, stk. 5, heller ikke kunne danne

grundlag for indgrebet.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at stk. 2 ikke finder anvendelse, såfremt

1) andre efterforskningsskridt ikke vil være egnede til at sikre bevis i sagen,

2) sagen angår en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og

3) retten i øvrigt finder det ubetænkeligt.

